

BROJ:

Zemljišnoknjižni uložak broj: 3

Katastarska općina: SP_SARAJEVO - MAHALA CXV

Zemljišnoknjižni izvadak

A Popisni list

R.br.	Broj parcele	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m ²	
1.	167*	ŽELJEZNIČKA STANICANA BISTRIKU; ŽELJEZNIČKI PROSTOR 0000 10 73	0000	10	73	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.
2.	298*	NEPLODNO-GRADILIŠTE; NEPLODNO 0000 02 22	0000	02	22	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.
3.	317*	GRADILIŠTE; GRADILISTE 0000 01 96	0000	01	96	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.
4.	318*	GRADILIŠTE; GRADILISTE 0000 05 75	0000	05	75	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.
5.	319	GRADILIŠTE; GRADILISTE 0000 01 30	0000	01	30	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.
6.	320*	GRADILIŠTE; GRADILISTE 0000 02 85	0000	02	85	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.
7.	321*	GRADILIŠTE; GRADILISTE 0000 04 50	0000	04	50	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.
8.	35*	ŽELJEZNICA; ŽELJEZNICA 0000 76 70	0000	76	70	Preuzeto dana 27.06.2008.god. iz IZKAZ II KO Sarajevo-Mahala CXV. IZKAZ II je JAVNO DOBRO i stoga nema upisa u All, B i C listu.

A2
Drugi dio - upisi

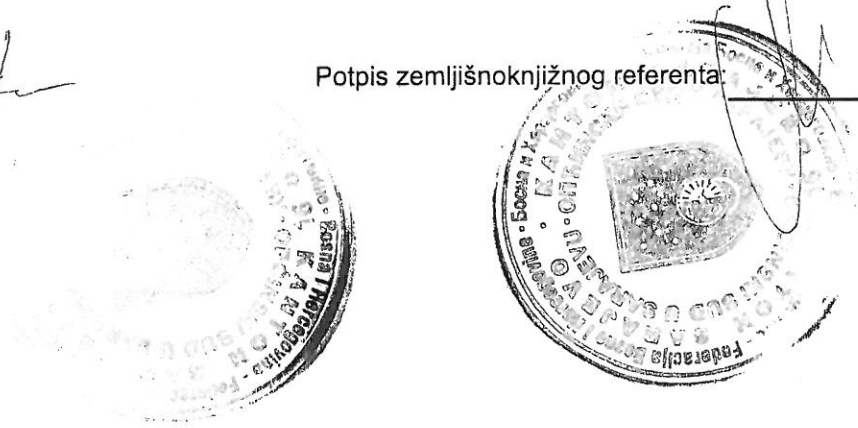
R.br.	UPISI	Primjedba
1.	Parcele 167, 298, 317, 318, 320, 321, 35 su u procesu zamjene/uspostave zemljišne knjige	

C
Teretni list

R.br.	UPISI	Iznos (KM)	Primjedba
1.	Pr.18.10.2010.godine 065-0-DN-II-10-21564 Na osnovu Odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine od 05.07.2006.godine, br. 06.2-2-140/05-6, zabilježuje se da je parcela br. 167 u A I listu, historijska građevina-Zgrada željezničke stanice Bistrik u Sarajevu, proglašena nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Provedeno : 21.10.2010.godine. Stručni saradnik za vođenje zemljišnih knjiga : Škrgo Lejla.		

Za so ispravak

Potpis zemljišnoknjižnog referenta:

Politička općina: STARI GRAD
 KPU_STARI GRAD

BROJ:
 KPU podložak broj: 2268

Izvadak iz knjige položenih ugovora

A Popisni list

R.br.	Broj parcele	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m ²	
1.	2268/1*	Nekretnina, Jednosoban stan nalazi se u Sarajevu ulica Bistrik broj 55 sprat Prizemlje a sastoji se od 1 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija ukupne površine 61,49 m2. 0000 00 61	0000	00	61	
2.		Dio zajedničkih prostorija i uređaja koji pripadaju stanu i zgradi kao cjelini i zemljište ispod zgrade				

B Vlasnički list

R.br.	UPISI	Primjedba
2.	Udio 1/1 Karavdić(Ahmet) Edin Tip: Nepoznat Adresa: Bistrik 55., Sarajevo Pr.12.11.2012 065-0-DN-12-022 535 Na osnovu otpavka izvornika Ugovora o poklonu nekretnina, obrađenog i ovjerenog od Notara Mutapčić Đemaludina iz Sarajeva dana 02.11.2012.god. broj: OPU: 1620/2012., uknjižuje se pravo vlasništva na nekretninama opisanim u A listu. Stručni saradnik za vođenje zemljišnih knjiga Podrug Kerim. Provedeno 14.11.2012.godine.	

C Teretni list

R.br.	UPISI	Iznos (KM)	Primjedba
1.	Nema tereta		

Pr zavr pod br DU-61183/18 koji do danas nije riješen (kanonizacija)

Potpis zemljišnoknjižnog referenta: _____

Politička općina: STARI GRAD
KPU_STARI GRAD

BROJ:
KPU podložak broj: 2345

Izvadak iz knjige položenih ugovora

A Popisni list

R.br.	Broj parcele	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m ²	
1.	2345/1*	Dvoiposoban stan u ulici Bistrik br. 55., prizemlje, a sastoji se od 2,5 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija ukupne površine 64 m ² ; DVOIPOSOBAN STAN 0000 00 64	0000	00	64	
2.		Dio zajedničkih prostorija i uređaja koji pripadaju stanu i zgradi kao cjelini i zemljište ispod zgrade				

B Vlasnički list

R.br.	UPISI	Primjedba
1.	Udio: 2/3 Karavdić(Hasib) Đevad Tip: VLASNIŠTVO Adresa: Sarajevo, ul. Bistrik br. 55/pr. Pr. 01.04.2008. god. Broj: 065-0-DN II-08-7059. Na osnovu otpravka Ugovora o prodaji stana na kojem postoji stanarsko pravo od 21.03.2008. god., zaključenim sa Željeznicama Federacije Bosne i Hercegovine Sarajevo, ovjerenog od Notara Ljubiše Markovića iz Sarajeva dana 22.03.2008. god. Broj: OPU-1332/08., uknjižuje se pravo vlasništva na nekretnine u A listu.	Vidi B/2 prenos 1/3. ostaje upisan sa 2/3
2.	Udio: 1/3 Karavdić(Hasib) Dževahira Tip: VLASNIŠTVO Adresa: Bistrik br.55, Sarajevo Pr. 28.10.2010 065-0-DN II-10-22502 Na osnovu otpravka izvornika ugovora o poklonu stana zaključen dana 15.10.2010 god. sačinjen i ovjeren od notara Indire Turkmanović broj OPU-IP 1635/2010 uknjiženo je pravo vlasništva na nekretnine u A listu. Provedeno 01.11.2010. godine Stručni saradnik za vođenje zemljišnih knjiga Mešić Maja	

C Teretni list

R.br.	UPISI	Iznos (KM)	Primjedba
1.	Nema tereta		

TE ZAPE POD BI DN-60947/18

(HARMOZACIJA)

Koji nije završen.

Potpis zemljišnoknjižnog referenta:

Politička općina: STARI GRAD
 KPU_STARI GRAD

BROJ:
 KPU poduložak broj: 1597

Izvadak iz knjige položenih ugovora

A Popisni list

R.br.	Broj parcele	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m ²	
1.	1597/1	Nekretnina. Dvosoban stan nalazi se u Sarajevu ulica Bistrik broj 55 sprat 1 oznaka 1 a sastoji se od 2 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija 0000 00 78	0000	00	78	
2.		Dio zajedničkih prostorija i uređaja koji pripadaju stanu i zgradi kao cjelini i zemljište ispod zgrade				

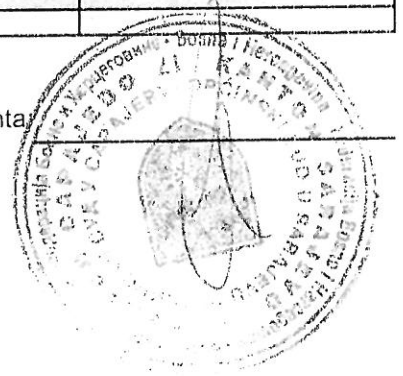
B Vlasnički list

R.br.	UPISI	Primjedba
5.	<p>Udio: 1/2 Muratović(Mujo) Senija rođj. Resić Tip: Suvlasništvo Adresa: Sarajevo, Avde ćuka 2</p> <p>Pr. 24.02.2015.godine 065-0-DN-15-004 675 Na osnovu Rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-O-473082-14-O od 06.02.2015. i Rješenja o ispravci rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-O-473082-14-O od 16.02.2015., uknjižuje se pravo vlasništva na nekretnine u A listu.</p> <p>Provedeno: 10.03.2015.godine Stručni saradnik za vođenje zemljišnih knjiga: Ergarac Tanja</p>	
6.	<p>Udio: 1/4 LOKVANČIĆ(SEAD) KENAN Tip: Suvlasništvo Adresa: Grbavička br.125, Sarajevo</p> <p>Pr. 24.02.2015.godine 065-0-DN-15-004 675 Na osnovu Rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-O-473082-14-O od 06.02.2015. i Rješenja o ispravci rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-O-473082-14-O od 16.02.2015., uknjižuje se pravo vlasništva na nekretnine u A listu.</p> <p>Provedeno: 10.03.2015.godine Stručni saradnik za vođenje zemljišnih knjiga: Ergarac Tanja</p>	
7.	<p>Udio: 1/4 Lokvančić(Sead) Ermin Tip: Suvlasništvo Adresa: Halid-bega Hrasnice br. 45-Ilidža</p> <p>Pr. 24.02.2015.godine 065-0-DN-15-004 675 Na osnovu Rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-O-473082-14-O od 06.02.2015. i Rješenja o ispravci rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-O-473082-14-O od 16.02.2015., uknjižuje se pravo vlasništva na nekretnine u A listu.</p> <p>Provedeno: 10.03.2015.godine Stručni saradnik za vođenje zemljišnih knjiga: Ergarac Tanja</p>	

C
Teretni list

R.br.	UPISI	Iznos (KM)	Primjedba
1.	Nema tereta		

Potpis zemljišnoknjižnog referenta

OSLOBODENO OD PLAĆANJA TAKSE
na osnovu čl.10. i 11. Zakon o
europskim taksama i tarifama
sudske takse (Sl. Novine
Kantona Sarajevo br. 21/09).

Politička općina: STARI GRAD
KPU_STARI GRAD

BROJ:
KPU poduložak broj: 1878

Izvadak iz knjige položenih ugovora

A Popisni list

R.br.	Broj parcele	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m ²	
1.	1878/1*	Nekretnina, Dvosoban stan nalazi se u Sarajevu ulica Bistrik broj 55 sprat tavan a sastoji se od 2 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija ukupne površine 40m2; 0000 00 40	0000	00	40	
2.		Dio zajedničkih prostorija i uređaja koji pripadaju stanu i zgradi kao cjelini i zemljište ispod zgrade				

B Vlasnički list

R.br.	UPISI	Primjedba
2.	Udio: 1/1 Čampara(Mustafa) Nermana rodj. Jelovac Tip: Vlasništvo Adresa: Sarajevo. ul. Aleja lipa br. 65. Pr. 09.03.2017. god. Broj: 065-0-DN-17-031 594. Na osnovu pravomoćnog Rješenja o nasljeđivanju od dana 22.02.2017. god. donesenog od Notara Strik Nedima iz Sarajeva kao povjerenika Općinskog suda u Sarajevu Broj sudskog spisa: 65 0 O 568918 16 O. Broj spisa notara: UPP-88/16., uknjižuje se pravo vlasništva na nekretnine opisane u A listu. Provedeno dana 15.03.2017. godine, Viši stručni saradnik za vođenje zemljišnih knjiga Č.M.	

C Teretni list

R.br.	UPISI	Iznos (KM)	Primjedba
1.	Nema tereta		

TT Izpis pod brojem 1878/1P
(harmonizacija)
koji nije riješen

Potpis zemljišnoknjižnog referenta:

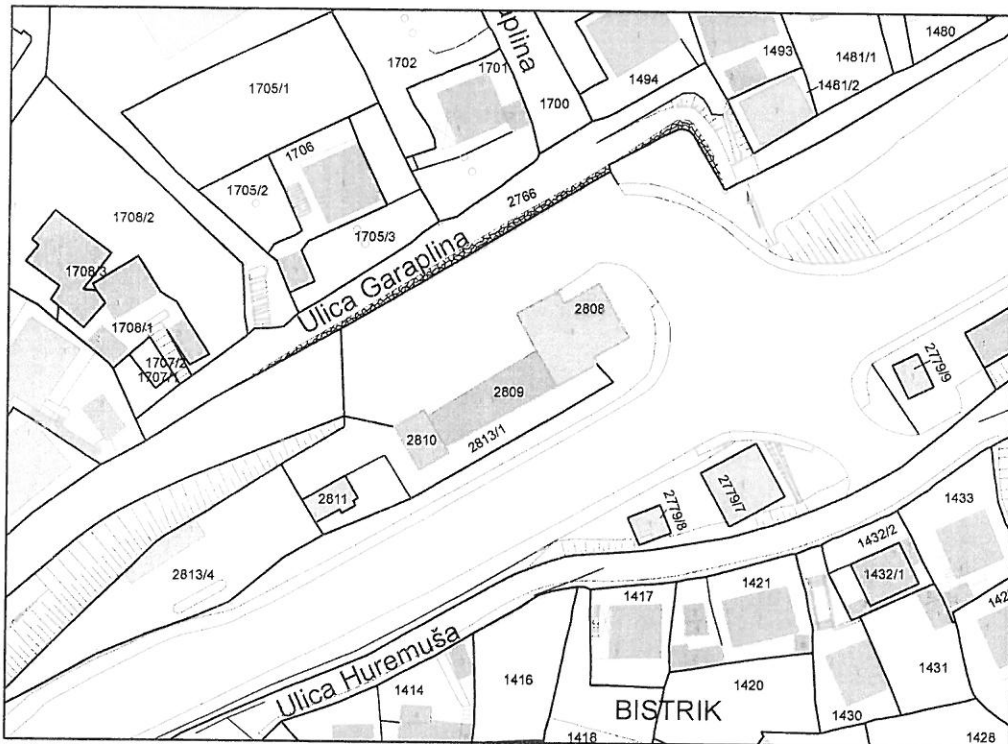
OSLOBODENO OD PLAĆANJA TAKSE
na osnovu čl. 10. i 11. Zakona o
zemljišnoknjižnom posredništvu
i taksi (Sl. l. 1/17, 1/18, 1/19)
K. ulica Đorđevića br. 1

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 Sarajevski Kanton
 Općina Stari Grad Sarajevo
 Služba za imovinsko-pravne,
 geodetske poslove i katastar,
 i stambene poslove

UR BROJ: 06-30-346/2019-2
 DATUM: 07.02.2019

Katastarska općina: SARAJEVO IX
 Broj plana: 5
 Nomenklatura lista: -
 Razmjera plana 1:1000

KOPIJA KATASTARSKOG PLANA
 Razmjera 1:1000

Oslobodeno plaćanja tarife.

Podaci o nosiocima prava

PL/KKU	Naziv	Adresa	Pravo	Udio
1829	J.Ž.T.P.SARAJEVO	SARAJEVO OMLADINSKA	Posjednik	1/1

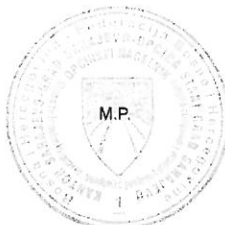
Podaci o parceli

PL/KKU	Parcela	Način korištenja	Naziv	Površina [m ²]
1829	2808	Kuća i zgrada	KRAJ PRUGE	146
1829	2809	Kuća i zgrada	KRAJ PRUGE	126
1829	2810	Kuća i zgrada	KRAJ PRUGE	37

Gruntovni podaci

Stari premjer: k.č. 167 mahala CXV - Sarajevo

Izradio
 Sanela Mulaomerović

POMOĆNIK NAČELNIKA
 Dženana Šarčević, dipl. pravnik

NACIONALNI SPOMENICI

početna stranica

➤ Odluke o proglašenju
dobara nacionalnim
spomenicima

**Zgrada željezničke stanice
Bistrik, historijska građevina**

galerija

nazad

▼ **ODLUKU**
o izmjeni odluka o
proglašenju
nacionalnih
spomenika Bosne i
Hercegovine
donesenih zaključno
sa 50. sjednicom
Komisije za očuvanje
nacionalnih
spomenika

Status spomenika -> **Nacionalni spomenik**

Objavljeno u "Službenom glasniku BiH", broj 18/07.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovi člana V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i člana 39. stav 1. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, na sjednici održanoj od 4. do 10. jula 2006. godine, donijela je

ODLUKU

➤ Privremena lista
nacionalnih spomenika

▼ Privremena lista
nacionalnih spomenika
Bosne i Hercegovine
KOMPLETNA

▼ O privremenoj listi

▼ Odluka o brisanju
spomenika sa
Privremene liste

▼ Lista peticija za
proglašenje dobara
nacionalnim
spomenicima

Historijska građevina – Zgrada željezničke stanice Bistrik u Sarajevu proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).

Nacionalni spomenik nalazi se na zemljištu označenom kao k.č. broj 167 (stari premjer), što odgovara k.č. br. 2808, 2809 i 2810 (novi premjer), z.k. uložak br. CXV/JII, k.o. Sarajevo IX, općina Stari Grad, Sarajevo, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.

Na nacionalni spomenik primjenjuju se mjere zaštite i rehabilitacije, utvrđene Zakonom o provedbi odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika, ustanovljene u skladu sa Aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02 i 6/04).

II

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju, prezentaciju i rehabilitaciju nacionalnog spomenika.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete i osigurati finansijska sredstva za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

III

Zaštićeni nacionalni spomenik obuhvata prostor definiran u tački I stav 2. ove odluke. Na tom prostoru utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- dopušteni su konzervatorsko-restauratorski radovi, konstruktivna sanacija, unutrašnja adaptacija novoj namjeni, uređenje pristupnog platoa i pripadajućih parcela i radovi kojima je cilj prezentacija nacionalnog spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje i stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine;
- spomenik može biti korišten u ugostiteljske, edukativne i kulturne svrhe.

IV

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti koji su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

V

Svako, a posebno nadležni organi Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe, suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

VI

➤ **MANAGEMENT PLAN**
Nomination of the
Properties for
Inscription on the
World Heritage List
**Mehmed pasha
Sokolovic Bridge in
Višegrad**
Bosnia and
Herzegovina

Ova odluka dostavit će se Vladi Federacije, nadležnom ministarstvu, nadležnoj službi zaštite i općinskom organu uprave nadležnom za poslove urbanizma i katastra, radi provedbe mjera utvrđenih u tač. II - V ove odluke i nadležnom općinskom sudu radi upisa u zemljišne knjige.

VII

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web stranici Komisije (<http://www.aneks8komisija.com.ba>).

VIII

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

IX

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasniku BiH».

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Zeynep Ahunbay, Amra Hadžimuhamedović, Dubravko Lovrenović, Ljiljana Ševo i Tina Wik.

Broj: 06.2-2140/06-6
5. jula 2006. godine
Sarajevo

**Predsjedavajuća Komisije
Amra Hadžimuhamedović**

Obrazloženje

I – UVOD

Na osnovi Zakona o provedbi odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika, ustanovljene u skladu sa Aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, člana 2, stava 1, "nacionalni spomenik" je dobro koje je Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika proglasila nacionalnim spomenikom, u skladu sa čl. V i VI Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kao i dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 33/02), sve dok Komisija ne donese konačnu odluku o njihovom statusu, a za što ne postoji vremensko ograničenje i bez obzira da li je za to dobro podnesen zahtjev.

Elša Turkušić iz Sarajeva podnijela je dana 25. aprila 2005. godine peticiju za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom.

U skladu sa odredbama Zakona, a na osnovi člana V stava 4. Aneksa 8. i člana 35. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, Komisija je pristupila provedbi postupka za donošenje konačne odluke za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom.

II – PRETHODNI POSTUPAK

U postupku koji prethodi donošenju konačne odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom, izvršen je uvid u:

- dokumentaciju o lokaciji imovine i sadašnjem vlasniku i korisniku dobra,
- sadašnje stanje i namjenu dobra, uključujući opis i fotografije, podatke o oštećenjima u toku rata, podatke o intervencijama na restauraciji i drugoj vrsti radova na dobru, itd.,
- historijsku, arhitektonsku i drugu dokumentarnu građu o dobru, koja je data u popisu korištenja dokumentacije u sklopu ove odluke.

Na osnovi uvida u prikupljenu dokumentaciju i stanje dobra, utvrđeno je sljedeće:

1. Podaci o dobru

Lokacija

Historijska građevina – Zgrada željezničke stanice Bistrik u Sarajevu nalazi se u naselju Bistrik, na padinama Trebevića, u dijelu Starog Grada. Objekat je izgrađen na dominantnoj koti, čiji je prostor predstavljen u obliku platoa-ostva, koji je ograničen frekventnim saobraćajnicama: glavnom gradskom zaobilaznicom, te ulicama Garaplina i Huremuša. Sa platoa ispred zgrade željezničke stanice pruža se široki pogled na grad.

Dio naselja Bistrik, na kojem je izgrađena Zgrada željezničke stanice Bistrik, je sada smještena u zoni individualnog stanovanja padinskih dijelova grada.

Nacionalni spomenik obuhvata zemljište označeno kao k.č. broj: 167 (stari premjer) i k.č. br. 2808, 2809 i 2810 (novi premjer), k.o. Sarajevo IX; z.k. uložak br. CXV/JII, općina Stari Grad, Sarajevo, Federacija Bosne i Hercegovine.

Historijski podaci

Prva pruga u Bosni i Hercegovini puštena je u saobraćaj krajem decembra 1872. godine. Bila je to pruga normalnog kolosjeka od Banje Luke do Dobrljina, u dužini od 87 km. Izgrađena je kao dio Carigradske magistrale, koja je, prema planovima Osmanskog carstva, trebala povezati Carigrad sa Bečom.

Nakon Berlinskog kongresa, 1878. godine, Bosna i Hercegovina je došla pod vlast Austro-Ugarske monarhije. Austrougarska vlast započinje intenzivnu gradnju željezničke mreže u dolini rijeke Bosne 1878. godine.

10. septembra 1878. godine u Derventi je osnovana prva direkcija bosanskohercegovačkih željeznica pod nazivom «Direkcija Carskih i kraljevskih Bosanskih željeznica». Prvi direktor je bio major – inženjer Johan Tomašek. Osoblje direkcije je bilo iz Austro-Ugarske, a domaći radnici su bili pomoćno osoblje.

Pruga je završena 5. oktobra 1882. godine, kada je lokomotiva «Rama» dovezla prvi voz u Sarajevo. Ukupna dužina pruge iznosila je 270,117 km.

Izgradnja *Južne pruge* od Metkovića do Sarajeva završena je 1. augusta 1891. godine.

U sklopu razvoja željezničke mreže, počinje se graditi *Istočna pruga*, koju su sačinjavale dvije pruge: Sarajevo-Uvac i Međeđa-Vardište. Trasa je bila veoma komplicirana i išla je iz Sarajeva dolinom rijeke Miljacke, zatim prateći vododjelnicu, kroz tunel dug 850 m, spuštala se u dolini Prače i, slijedeći njen tok, dolazila u dolinu rijeke Drine. Dužina Istočne pruge iznosila je 161,5 km. Ova pruga je bila uskotračna i njena izgradnja je trajala oko 15 godina. Puštena je u saobraćaj 4. jula 1906. godine. Izgradnja ove pruge bila je jedna od najskupljih. Na ovoj pruzi izgrađeno je 99 tunela, mnogo nasipa, usjeka i potpornih zidova. Jedan kilometar pruge koštao je 450.000 zlatnih kruna.

Iste godine izgrađena je i Zgrada željezničke stanice na Bistriku. Projekat za ovu zgradu je izradilo Tehničko odjeljenje Bosanskohercegovačkih državnih željeznica.

Zgrada bistričke stanice izgrađena je kao tipski projekat (ista ovakva stanična zgrada izgrađena je na Palama), nepoznatog arhitekta.

Izgradnjom stanične zgrade, kao i njenih pratećih sadržaja: bifea, zgrade za upravitelja i skladišta tovare građe, kao i izgradnjom nasipa, tunela i mosta, izgled stare mahale se potpuno izmijenio. Izgradnjom staničnih objekata, ukupna slika ambijenta nije bila uništena, kompleks se relativno dobro uklapao u ukupnu sliku ovog dijela Bistrika.

Ukidanjem Istočne pruge 1973. godine, stanična zgrada Bistrik je u potpunosti izgubila svoj osnovni značaj.

Danas, stanična zgrada Bistrik je građevinski u lošem stanju, dijelom zbog ratnih djelovanja, a dijelom zbog neadekvatnih građevinskih intervencija. Od ostalih dijelova kompleksa ostale su samo ruševine, dok je na mjestu gdje se nalazila pruga izgrađena saobraćajnica u vidu gradske zaobilaznice.

2. Opis dobra

Zgrada željezničke stanice Bistrik u Sarajevu, sa svojim naglašenim kosim krovovima i bogato obrađenim drvenim strehama, predstavlja tipičan primjer «alpskog ili romantičarskog stila» arhitekture austrougarskog perioda.

Objekat je orijentiran u smjeru jugozapad-sjeveroistok i imao je dva glavna ulaza. Jedan se nalazio na jugoistočnoj strani, gdje je ranije bio prostor čekaonice, a drugi na sjeverozapadnoj, gdje je bio ulaz na peron.

Zgrada željezničke stanice Bistrik je razvijena u horizontalnom smjeru kroz tri volumena različitih visina. Funkcionalno, oni su bili povezani samo na prizemnoj etaži.

Prvi, najviši segment stanične zgrade sastoji se od podruma, prizemlja, sprata i potkrovlja. Visina podruma iznosi 2,3 m, prizemlja 3,5 m, sprata 3,2 m i potkrovlja 3,0 m. Visine ovog dijela (mjerene sa vanjske strane) iznose: do strehe cca 9,5 m i do sljemena krova cca 14,0 m. Tlocrtne dimenzije ovog segmenta su cca 12,35 X 12,85 m. U prizemlju ovog dijela nalazile su se sljedeće prostorije: čekaonica (dimenzije 6,0 X 5,2 m), kancelarija upravnika (5,5 X 4,0 m) i kancelarija prometnog ureda (5,5 X 4,0 m), blagajna (5,8 X 3,0 m), toalet (1,75 X 0,9 m) i stepenište. Vertikalna komunikacija u objektu ostvarena je preko jednokrakog drvenog stepeništa, čija širina iznosi cca 90 cm. Dimenzije prostora u kojem je smješteno stepenište iznose 5,8 X 2,85 m.

Drugi segment stanične zgrade, koji se nalazi u središnjem dijelu, je prizemni objekat. Bio je to natkriveni peronski prostor, koji je bio zatvoren sa tri strane, dok je jugoistočna strana, strana prema pruzi, bila otvorena. Krov je na jugoistočnoj strani bio oslonjen na 6 drvoreznom ukrašenih stupova. Visina ovog dijela, mjerena sa vanjske strane, iznosi: do strehe cca 4,0 m, i do sljemena krova cca 7,0 m. Tlocrtne dimenzije ovog segmenta su cca 19,60 X 5,10 m, a njegova unutrašnja visina iznosi 3,75 m.

Treći segment stanične zgrade se sastoji od prizemlja i visokog tavanjskog prostora. U prizemlju su bile smještene sanitarije i prostorije za prtljag. Tlocrtne dimenzije ovog segmenta iznose cca 4,75 X 7,30 m. Visina prizemlja iznosi 3,5 m. Visine ovog dijela (mjerene sa vanjske strane) iznose: do strehe cca 5,0 m, i do sljemena krova cca 8,3 m.

Zgrada željezničke stanice na Bistriku je građena od tradicionalnih materijala. Tri osnovna materijala su korištena za gradnju objekta – kamen, drvo i opeka.

Temelji su izrađeni od lomljenog kamena i njihova debljina iznosi cca 60 cm. Visina sokla iznosi 90 cm i on je izrađen od tesanog kamena. Masivni vanjski zidovi prizemlja, sprata i potkrovlja su izvedeni od opeke, a njihova debljina iznosi cca 45 cm. Unutrašnji pregradni zidovi su izrađeni od opeke, debljine 15 cm. Svi zidovi sa unutrašnje i vanjske strane su malterisani i

bojeni. Međuspratna konstrukcija je izrađena od drvenih greda, preko kojih je postavljen drveni pod.

Sva tri segmenta objekta su pokrivena dvovodnim krovovima sa pokrovom od utorenog crijepa. Krovovi su visoki, stmi, velikog nagiba, sa velikim, raskošno izrađenim drvenim strehama. Na prvom i trećem dijelu objekta krovovi su zarubljeni manjom krovnom plohom, koja je na vrhu ukrašena metalnim obeliskom. Prvi objekat ima dva dvovodna krova, koji su postavljeni pod pravim uglom u odnosu jedan na drugi.

Na jugoistočnoj fasadi se nalazi devet prozora, od toga su tri velika na spratu prvog segmenta, čije dimenzije iznose cca 0,9 X 1,8 m. Prozori su drveni, izrađeni u šest polja i na fasadi imaju lukove izrađene od fasadne opeke. Na ovoj fasadi su se nalazila i dvojica dvokrilna, u gomjem dijelu ustakljena vrata (jedna na čekaonici, a druga na uredu). Dimenzije vrata na čekaonici su iznosila cca 1,5 X 2,5 m i imala su nadsvjetlo i fiksna ustakljena krila sa obje strane. Vrata ureda su bila dimenzija cca 1,5 X 2,5 m i imala su nadsvjetlo.

Na sjeverozapadnoj fasadi se nalazilo devet prozora različitih dimenzija, i to na prvom i trećem segmentu, dok su na drugom, peronskom segmentu izrađena 4 tzv. slijepa prozora (samo su naznačena mjesta sa ramom i lukovima od fasadne opeke, bez otvora). Na ovoj fasadi, na prvom segmentu, su se nalazila jedna jednokrila ostakljena vrata, dimenzija cca 0,9 X 2,5 m, i jedna dvokrilna u gomjem dijelu ostakljena vrata, koja su se nalazila na peronskom prostoru, dimenzija cca 1,5 X 2,5 m.

Na jugozapadnoj fasadi nalazila su se četiri prozora i jedan okulus, dok je na sjeveroistočnoj fasadi bilo 6 prozora različitih veličina. Na ovoj fasadi, na trećem segmentu, bila su izrađena troja jednokrila ostakljena vrata sa nadsvjetlom, dimenzija 0,9 X 2,5 m.

3. Dosadašnja zakonska zaštita

Nema podataka da je objekat stanične zgrade na Bistriku bio pod zaštitom države.

4. Istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi

Nema podataka da li su na objektu vršeni konzervatorsko-restauratorski radovi.

5. Sadašnje stanje dobra

Zgrada željezničke stanice na Bistriku je građevinski u jako lošem stanju.

Osim ratnih razaranja, objekat je doživio i znatne promjene usljed nezakonitih građevinskih intervencija.

Objekat se danas koristi kao stambeni prostor, kako u svom glavnom dijelu (nekadašnjoj upravnoj zgradi), tako i u dijelu nadstrešnice (nekadašnji natkriveni peronski prostor).

Stanična zgrada danas ima stambenu funkciju i pretpjela je niz konstruktivnih zahvata, kako bi se dobilo pet stambenih jedinica za pet porodica, koliko ih danas živi u ovom objektu. Postavljanjem pregradnih zidova za potrebe stambenih jedinica kao i interventnim zahvatima na fasadama u vidu novih ulaza i prozorskih otvora, narušena je njena autentičnost.

Jugoistočna, peronska fasada je posebno degradirana rušenjem drvenih stupova trijema i gradnjom zida sa novim neadekvatnim otvorima.

Na ulaznom dijelu nekadašnje verande montirana su vrata od cme bravarije, a i prozori ne odgovaraju originalnim. Fasade objekta stare željezničke stanice su u znatnoj mjeri oštećeni i uništeni.

6. Specifični rizici

Zgrada željezničke stanice na Bistriku je građevinski u lošem stanju i to kako zbog ratnih razaranja, tako i usljed promjena nastalih nezakonitim građevinskim intervencijama.

III - ZAKLJUČAK

Primjenjujući Kriterije za donošenje odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 15/03), Komisija je donijela odluku kao u dispozitivu. Odluka je zasnovana na sljedećim kriterijima:

B. Historijska vrijednost

(veza građevine, cjeline ili područja sa historijskom ličnošću ili značajnim događajem u historiji)

C. Umjetnička i estetska vrijednost

iv. Kompozicija

F. Ambijentalna vrijednost

ii. Značenje u strukturi i slici grada

G. Izvornost

i. Oblik i dizajn

ii. Materijal i sadržaj

v. Položaj i smještaj u prostoru

I. Cjelovitost

i. Fizička cjelovitost

ii. Homogenost

iii. Zaokruženost (kompletnost)

Sastavni dio ove odluke su:

- kopija katastarskog plana,
- z.k. izvadak, posjedovni list,

- fotodokumentacija,
- grafički prilozi.

Korištena literatura:

2003. Ajdin Fevzija, *Iz istorijata bosanskohercegovačkih željeznica*, Kalendar željeznica Federacije, Sarajevo, 2003. godine

2005. Turkušić Elša, *Sjećanje na željezničku stanicu na Bistriku*, Sarajevo, AGD Magazin za arhitekturu, gradnju i dizajn, Bosna i Hercegovina, juni, 2005. godine

- *Projekat stanične zgrade izrađen 1902. godine*, dobiven od gosp. Mirsada Komarice

